

Sygn. akt IV U 753/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2021 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Miazga

Protokolant : st. sekr. sąd. Anna Sołtys

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2021 roku w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy

z odwołania Z. B.

od decyzji Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 6 czerwca 2017 roku znak: (...)

w sprawie Z. B.

przeciwko Zakładowi Emerytalno-Rentowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

o wysokość emerytury policyjnej

zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że ustala wysokość emerytury policyjnej przysługującej odwołującemu Z. B. od dnia 1 października 2017r. z pominięciem art. 15c ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę nowelizującą z dnia 16 grudnia 2016r. (Dz. U. z dnia 30 grudnia 2016r.).

Sygn. akt IV U 753/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 2 marca 2021 roku

Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. decyzją z dnia 6 czerwca 2017 roku, znak: (...) o ponownym ustaleniu wysokości emerytury policyjnej, wydanej na podstawie art. 15c w zw. z art. 32 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) oraz na podstawie otrzymanej z IPN informacji Nr 398829/2017 z dnia 13 kwietnia 2017 roku - od dnia 1 października 2017 roku ustalił Z. B. wysokość emerytury w kwocie 2 278,61 zł brutto.

Od powyższej decyzji odwołał się Z. B.. Zarzucił, że Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego naruszył: art. 2 Konstytucji RP poprzez arbitralne obniżenie świadczenia emerytalnego, co narusza zasadę ochrony praw nabytych, zasadę sprawiedliwości społecznej, zasadę zaufania obywatela do państwa oraz zasadę niedziałania prawa wstecz; art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP poprzez arbitralne obniżenie świadczenia emerytalnego, co stanowi naruszenie prawa do zabezpieczenia społecznego; art. 30 oraz art. 47 Konstytucji RP w zw. z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności polegające na naruszeniu godności, prywatności i prawa do ochrony czci i dobrego imienia; art. 45 ust 1 w zw. z art. 10 ust 1 i 2 Konstytucji RP oraz art. 42 ust 1 Konstytucji w zw. z art. 6 ust 2 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, polegające na zastosowaniu represji bez wykazania winy indywidualnej, art. 64 ust.1 i 2 oraz art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust 3 Konstytucji RP w zw. z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez arbitralne naruszenie osobistych praw majątkowych i prawa do poszanowania mienia. Podniósł, że w jego przypadku okres pracy w Milicji Obywatelskiej w latach od 1 stycznia 1984 roku do 28 lutego 1990 roku bezpodstawnie zaliczono mu jako służbę SB na podstawie art.13 b ustawy dnia 18 lutego 1994 roku . Wskazując na powyższe odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie świadczenia emerytalnego w dotychczasowej wysokości 4 157, 21 zł brutto.

W odpowiedzi na odwołanie Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że zaskarżona decyzja została wydana zgodnie

z obowiązującym prawem. W piśmie z dnia 4 lutego 2021 roku (k. 219) organ rentowy wskazał, że organ emerytalny samodzielnie nie dokonuje kwalifikacji służby na rzecz totalitarnego państwa, lecz oparł się na stanowisku IPN, który posiada informację co do przebiegu służby odwołującego się na rzecz państwa totalitarnego. Podniósł, że z posiadanej dokumentacji nie wynika, aby odwołujący bez wiedzy i zgody przełożonych podjął czynną współpracę z osobami lub organizacjami działającymi na rzecz niepodległości Państwa Polskiego. Odwołujący nie został pozbawiony prawa do świadczenia, świadczenie mu przysługuje, ale w obniżonej wysokości.

Bezspornym w sprawie było, że Z. B. , ur. (...) pobiera emeryturę policyjną.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. B. posiada wyższe wykształcenie inż. elektronika. Ukończył Wyższą Szkołę (...) w B.. W okresie od 1 maja 1969 roku do 28 lutego 1990 roku Z. B. zatrudniony był w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w N. - pełnił służbę w Milicji Obywatelskiej. Pracę rozpoczął od stanowisku Zastępcy Naczelnika Wydziału Łączności (...) W., od 1 czerwca 1975 roku pełnił obowiązki Naczelnika Wydziału Łączności (...) W., od 1 października 1978 roku pracował jako starszy inspektor Wydziału II Zarządzania Łącznością MSW, od 1 maja 1980 roku Naczelnik Wydziału III Zarządu Łączności MSW, od 1 maja 1982 roku Naczelnik Wydziału Łączności KW MO N..

Z dniem 28 lutego 1990 roku został zwolniony ze służby w związku z pełną usługą emerytalną. Od dnia 1 marca 1990 roku pobiera policyjną emeryturę

(**dowód:** świadectwo pracy, k. 45 akt osobowych, wniosek o nadanie stopnia, k. 12 akt osobowych, wniosek personalny, k. 39 akt osobowych, odwołanie z 26 lutego 1990 roku , k. 42 akt osobowych, indywidualna karta przebiegu kadrowego, k. 40 akt osobowych, decyzja, k. 1 akt rentowych, zeznania odwołującego się od min. 00:03:02 k.213 verte)

Wysokość emerytury policyjnej Z. B. po waloryzacji od 1 marca 2017 roku wynosiła 4 157,21 zł brutto.

(**dowód:** decyzja z dnia 27 lutego 2017 roku, k. 3 akt rentowych)

W dniu 25 maja 2017 roku organ rentowy otrzymał informację z Instytutu Pamięci Narodowej w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej,

Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2016, poz. 2270), że na podstawie posiadanych akt osobowych Z. B. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13 b wyżej cytowanej ustawy w okresie od 1 stycznia 1984 roku do 28 lutego 1990 roku.

(**dowód:** informacja o przebiegu służby nr (...), k. 4 akt rentowych)

Decyzją z dnia 6 czerwca 2017 roku Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ustalił Z. B. rentę inwalidką w wysokości 2069, 02 zł brutto - - na podstawie art. 15 c stawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.).

(**dowód:** decyzja , k. 7 akt rentowych)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, której wiarygodności i mocy dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Sąd przesłuchał również odwołującego na okoliczność jego służby w Milicji Obywatelskiej, którym to zeznaniem Sąd dał wiarę w całości, albowiem są one zgodne z aktami osobowymi odwołującego się. Sąd w pełni podzielił zeznania odwołującego się, że nie był on mianowany w ramach służby w Służbie Bezpieczeństwa i nie służył on na rzecz totalitarnego państwa i nie dopuszczał się czynów związanych z naruszeniem podstawowych praw i wolności człowieka. Sąd zobowiązał stronę pozwaną do wykazania faktu służby odwołującego na rzecz państwa totalitarnego i faktu dopuszczenia się czynów związanych z naruszeniem podstawowych praw i wolności człowieka. W odpowiedzi organ rentowy wskazał, że informację taką pozyskał od IPN, a organ rentowy z urzędu zobowiązany był do uwzględnienia takiego zaświadczenia. Wniósł o zwrócenie się do IPN Odział Archiwum IPN K. o wskazanie w jakim okresie i w jakiej jednostce organizacyjnej odwołujący pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa i przesłanie akt osobowych. IPN na wezwanie Sądu przekazało do Sądu kopie akt osobowych odwołującego się, którą do Sąd obdarzył walorem wiarygodności.

Sąd zważył , co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że w ustalonym stanie faktycznym rozstrzygnięcie sprawy nie wymagało odniesienia się do zarzutów dotyczących zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2019 roku, na naruszenie których wskazywał w odwołaniu Z. B.. Zawieszono na podstawie art. 177 § 1 punkt 3⁽¹⁾ k.p.c. postępowanie (k. 182) Sąd podjął na wniosek odwołującego się (k. 202 wniosek;207 postanowienie) .

Z dniem 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 16 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2016, poz. 2270), na mocy której wprowadzono art. 13b ustalający katalog cywilnych i wojskowych instytucji i formacji, w których służba w od dnia 22 lipca 1944 roku do dnia 31 lipca 1990 roku jest uznawana za służbę na rzecz totalitarnego państwa. Ustawa zmieniająca wprowadziła także w art. 15c zasady obliczania wysokości świadczenia dla osób, które pełniły służbę na rzecz totalitarnego państwa. Zgodnie z brzmieniem art. 15 c ust. 1 w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 roku, emerytura wynosi: 1) 0% podstawy wymiaru - za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa oraz której mowa w art. 13b; 2)2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, la oraz 2-4. Powołany przepis zawiera także obostrzenie zawarte w ust. 3, zgodnie z którym wysokość emerytury ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ta regulacja spowodowała niemożność uwzględnienia ponad wyznaczony

przez ustawodawcę limit, przy obliczaniu emerytury, także okresów zatrudnienia poza służbą mundurową i innych, o których mowa w art. 14 ustawy emerytalnej, które dotychczas doliczało się do wysługi emerytalnej i podwyższały one emeryturę o 1,3% podstawy jej wymiaru. Ustawodawca, na mocy nowelizacji z 16 grudnia 2016 roku uchylił także wynikającą z dotychczasowego przepisu art. 15b ust. 2 zasadę, że w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 roku odpowiednio stosuje się m.in. art. 15 ust. 4, stanowiący, że emeryturę podwyższa się o 15% podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą. Obecnie nowy przepis art. 15c ust. 2 stanowi, że odpowiednio stosuje się art. 14 i art. 15 ust. 1-3a, 5 i 6, przy czym emerytury nie podwyższa się zgodnie z art. 15 ust. 2 i 3, jeżeli okoliczności uzasadniające podwyższenie wystąpiły w związku z pełnieniem służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b. Art. 22a wprowadził podobne mechanizmy w przypadku rent inwalidzkich.

Organ rentowy, wydając zaskarżoną decyzję, powoływał się na informację o przebiegu służby z dnia 13 kwietnia 2017 roku, Nr (...) sporządzoną przez Instytut Pamięci Narodowej. W oparciu o powyższe zaświadczenie organ rentowy dokonał ponownego przeliczenia świadczenia odwołującego.

W postanowieniu z dnia 9 grudnia 2011 roku, II UZP 10/11 Lex Polonica nr 2802706, OSNP 2012/23-24 poz. 298) Sąd Najwyższy zaprezentował stanowisko, że sąd powszechny (sąd ubezpieczeń społecznych), rozpoznający sprawę w wyniku wniesienia odwołania od decyzji organu emerytalnego (Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie ponownego ustalenia (obniżenia) wysokości emerytury policyjnej byłego funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, nie jest związany treścią takiej informacji zarówno co do faktów (ustalonego w tym zaświadczeniu przebiegu służby), jak i co do kwalifikacji prawnej tych faktów (zakwalifikowania określonego okresu służby jako służby w organach bezpieczeństwa państwa).

Stanowisko to Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni akceptuje. Ustalenia faktyczne i interpretacje prawne Instytutu Pamięci Narodowej nie mogą wiązać Sądu - do którego wyłącznej kompetencji należy ustalenie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa do emerytury policyjnej i jej wysokości oraz odpowiednia kwalifikacja prawna ustalonych faktów. Taka argumentacja jest uzasadniona tym bardziej, że w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych nie obowiązują ograniczenia dowodowe wynikające z przepisów rozporządzenia, odmiennie niż w postępowaniu przed organem rentowym, a zastosowanie znajdują wyłącznie przepisy k.p.c., w tym także przepisy dotyczące postępowania dowodowego. Sąd, w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi, gdyż zgodnie z treścią art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, o czym stanowi art. 473 § 1 k.p.c. Zgodnie z treścią art. 13 b ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (aktualnie t.j. Dz. U. 2019, poz. 288 ze zm.), za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się służbę od dnia 22 lipca 1944 roku do dnia 31 lipca 1990 roku w enumeratywnie wymienionych cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach., tj.

1)Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego;

2)Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego;

3)Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego;

4)jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.;

5) służby i jednostki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, i ich poprzedniczki, oraz ich odpowiedniki terenowe:

a) nadzorujące prace jednostek wypełniających zadania: wywiadowcze, kontrwywiadowcze, Służby Bezpieczeństwa, czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa, odpowiedzialne za szkolnictwo, dyscyplinę, kadry i ideowo-wychowawcze aspekty pracy w służbie bezpieczeństwa:

– Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych,

– Główny Inspektorat Ministra Spraw Wewnętrznych, z wyłączeniem Zespołu do spraw Milicji Obywatelskiej w wojewódzkich komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych,

– Wojskowa Służba Wewnętrzna Jednostek Wojskowych MSW,

– Zarząd Ochrony Funkcjonariuszy,

b) wypełniające zadania wywiadowcze i kontrwywiadowcze:

– Departament I,

– Departament II,

– Biuro Paszportów, od dnia 1 kwietnia 1964 r.,

– Biuro "A",

– Biuro Szyfrów,

– Biuro Radiokontrwywiadu,

– Wydziały paszportów, od dnia 15 lipca 1964 r.,

– Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,

– Inspektorat I,

– samodzielne grupy specjalne,

c) wypełniające zadania Służby Bezpieczeństwa:

– Departament Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa,

– Departament Ochrony Gospodarki,

– Departament Studiów i Analiz,

– Departament III,

– Departament IV,

– Departament V,

– Departament VI,

– Główny Inspektorat Ochrony Przemysłu, od dnia 27 listopada 1981 r.,

- Biuro Śledcze,
- Departament Społeczno-Administracyjny,
- Biuro Studiów Służby Bezpieczeństwa,
- Biuro Rejestracji Cudzoziemców,
- Zarząd Kontroli Ruchu Granicznego,
- Biuro Ochrony Rządu,
- Samodzielna Sekcja Operacyjno-Ochronna,
- Inspektorat Operacyjnej Ochrony Elektrowni Jądrowej w Żarnowcu,

d)wykonujące czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa:

- Biuro "B",
- Biuro Informatyki,
- Biuro "C",
- Biuro "T", w tym Zakład Techniki Operacyjnej,
- Departament Techniki, w tym Zakład Konstrukcji Sprzętu Operacyjnego,
- Biuro "W",
- Departament PESEL,
- Zarząd Łączności, od dnia 1 stycznia 1984 r.,
- Wydział Zabezpieczenia Operacyjnego,
- Samodzielna Stacja "P",
- Inspektorat Analityczno-Informacyjny,

e)odpowiedzialne za szkolnictwo, dyscyplinę, kadry i ideowo-wychowawcze aspekty pracy w Służbie Bezpieczeństwa:

- Departament Kadr, z wyłączeniem terenowych odpowiedników jako całości w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
- Departament Szkolenia i Wychowania, z wyłączeniem terenowych odpowiedników jako całości w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
- Zarząd Polityczno-Wychowawczy,
- Biuro Historyczne,
- Akademia Spraw Wewnętrznych, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa i naukowo-techniczna pełniąca służbę w Wydziale Bezpieczeństwa Państwa Akademii Spraw Wewnętrznych oraz na etatach Służby

Bezpieczeństwa, a także słuchacze i studenci, którzy przed skierowaniem do Akademii Spraw Wewnętrznych pełnili służbę, o której mowa w pkt 5 i 6 oraz ust. 2 pkt 1,

–Centrum Wyszkożenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Legionowie, a w jego ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,

–Wyższa Szkoła Oficerska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Legionowie, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,

–Szkoła Chorążych Biura "B", a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,

–Szkoła Chorążych Milicji Obywatelskiej z siedzibą w Warszawie, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,

–Wydział Pracy Operacyjnej w Ośrodku Doskonalenia Kadry Kierowniczej MSW w Łodzi, a w jego ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa oraz naukowo-techniczna,

–Samodzielna Sekcja Kadr,

–Samodzielna Sekcja Kadr i Szkolenia,

–Samodzielna Sekcja Informacji i Sprawozdawczości,

–Samodzielna Sekcja Ogólno-Organizacyjna;

6)jednostki organizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej i ich poprzedniczki:

a)Informacja Wojskowa oraz podległe jej jednostki terenowe, w tym Organa informacji Powszechnej Organizacji "Służba Polsce" oraz Organa informacji Wojskowego Korpusu Górniczego,

b)Wojskowa Służba Wewnętrzna, w tym Zarząd Wojskowej Służby Wewnętrznej Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Wojsk Ochrony Pogranicza i jego poprzedniczki,

c)Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,

d)inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.

2. Za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się również:

1)służbę na etacie:

a)Ministra Spraw Wewnętrznych,

b)funkcjonariusza nadzorującego służby i jednostki organizacyjne wymienione w ust. 1 pkt 5,

c)komendanta wojewódzkiego, zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego, miejskiego lub dzielnicowego do spraw bezpieczeństwa, zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego, miejskiego lub dzielnicowego do spraw Służby Bezpieczeństwa, zastępcy szefa wojewódzkiego, rejonowego, miejskiego lub dzielnicowego urzędu spraw wewnętrznych do spraw Służby Bezpieczeństwa,

d)zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego lub miejskiego do spraw polityczno-wychowawczych, zastępcy szefa wojewódzkiego, rejonowego lub miejskiego urzędu spraw wewnętrznych do spraw polityczno-wychowawczych,

e) oficera szkolenia operacyjnego Służby Bezpieczeństwa w wydziałach kadr i szkolenia komend wojewódzkich Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych,

f) funkcjonariusza w referacie do spraw bezpieczeństwa w wydziale kadr komendy wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej,

g) starszego inspektora przy zastępcy komendanta wojewódzkiego do spraw Służby Bezpieczeństwa,

h) słuchacza na kursach Służby Bezpieczeństwa, organizowanych przez jednostki i szkoły wchodzące w skład Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

2) okres odbywania szkolenia zawodowego w szkołach i na kursach Służby Bezpieczeństwa przez funkcjonariuszy pełniących służbę, o której mowa w pkt 1 i ust. 1;

3) okres oddelegowania funkcjonariuszy pełniących służbę, o której mowa w pkt 1 i ust. 1, do innych instytucji państwowych, w tym przeniesienia na etaty niejawne w kraju lub poza granicami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Sporządzając informację o przebiegu służby w przypadku odwołującego się IPN nie skonkretyzował, pod dyspozycję którego z przepisów ustawy zakwalifikował stanowisko powierzone odwołującemu w spornym okresie. Bezsparnie odwołujący pracował w strukturach Milicji Obywatelskiej, jednak służbę rozpoczął po dniu 14 grudnia 1954 roku. W ocenie Sądu, stanowisko Zastępcy Naczelnika Wydziału Łączności, Naczelnika Wydziału Łączności nie zostało ujęte w katalogu stanowisk wymienionych we wskazanym wyżej art. 13 b ust. 2 pkt 1 lit. c i d ustawy. We wskazanym przez IPN okresie od 1 stycznia 1984 roku do 28 lutego 1990 roku odwołujący nie pełnił funkcji w żadnej z wymienionych w tych przepisach jednostce organizacyjnej.

W ocenie Sądu, art. 13 b ustawy zawiera odrębny, zamknięty oraz rozbudowany katalog cywilnych i wojskowych instytucji oraz formacji, w których pełnienie służby jest równoznaczne ze służbą na rzecz państwa totalitarnego i brak jest podstaw do jego rozszerzania. Poza tym Sąd w pełni podziela stanowisko zaprezentowane w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 roku III UZP 1/ 20, że kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 723) powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że „państwo totalitarne” ma z punktu widzenia współczesnej aksjologii (zob. art. 2 Konstytucji) jednoznacznie pejoratywne znaczenie, co oznacza, że charakter taki ma również „służba na rzecz” takiego państwa. „Służba kogoś na czyjąś rzecz” ma charakter zindywidualizowany, odznaczający się osobistym zaangażowaniem i oznacza działalność bezpośrednio ukierunkowaną „na korzyść”, „na potrzeby” podmiotu, któremu się służy, co w przypadku służby „na rzecz” państwa o określonym profilu ustrojowym oznacza zindywidualizowane zaangażowanie się w działalność bezpośrednio ukierunkowaną na realizowanie przez to państwo jego ustrojowo zdeterminowanych zadań i funkcji. Służba „na rzecz państwa totalitarnego” nie musi być jednak tożsama ze służbą pełnioną w okresie istnienia tego państwa i w ramach istniejących w tym państwie organów i instytucji. Nie każde bowiem nawiązanie stosunku prawnego w ramach służby państwowej wiąże się automatycznie z zindywidualizowanym zaangażowaniem bezpośrednio ukierunkowanym na realizowanie charakterystycznych dla ustroju tego państwa jego zadań i funkcji. Charakteru służby „na rzecz” państwa o określonym profilu ustrojowym nie przejawia ani taka aktywność, która ogranicza się do zwykłych, standardowych działań podejmowanych w służbie publicznej, to jest służbie na rzecz państwa jako takiego, bezpośredniego zaangażowania w realizację specyficznych - z punktu widzenia podstaw ustrojowych - zadań i funkcji tego państwa, ani tym bardziej taka aktywność, która pozostaje w bezpośredniej opozycji do zadań i funkcji państwa totalitarnego (zob. wyroki: z dnia 12 grudnia 2019 r., I OSK 1631/19, LEX nr 2771755; I OSK 1711/19, LEX nr 2771718; z dnia 13 grudnia 2019 r., I OSK 1569/19, LEX nr 2799402 i I OSK 1464/19, LEX nr 2764720). Summa summarum, podniesione wątpliwości prowadzą ostatecznie do wniosku,

że semantyczne znaczenie zwrotu „służby na rzecz totalitarnego państwa” należy dekodować łącznie, gdyż dopiero w ten sposób uzyska się akceptowalny w demokratycznym państwie prawa rezultat wykładni pojęcia, które – nota bene – w samej treści ustawy nie doczekało się definicji legalnej (...) Dlatego nie można ograniczyć się do bezrefleksyjnej wykładni językowej art. 13b ustawy z 1994 r., bowiem zakodowane w nim pojęcie stanowi kryterium wyjściowe, a więc przybiera postać domniemania możliwego do obalenia w procesie cywilnym. Pokreślenia wymaga, że taka wykładnia jest zgodna z jednolitym i utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych, w szczególności Naczelnego Sądu Administracyjnego (zob. na przykład wyroki: z dnia 11 grudnia 2019 r., I OSK 2015/19, LEX nr 2865792; I OSK 2247/19, LEX nr 2799469 a także z dnia 4 czerwca 2019 r., II FSK 2018/17, LEX nr 2715899). Za pomocą dyrektyw interpretacyjnych II stopnia, można wskazać na istnienie pojęcia „służby na rzecz totalitarnego państwa” sensu stricto i largo. Pojęcie sensu stricto powinno objąć lata 1944-1956 i wiązać się wyłącznie z miejscem pełnienia służby, o ile oczywiście nie zostaną wykazane przez zainteresowanego przesłanki z art. 15c ust. 5 ustawy z 1994 r. lub w informacji o przebiegu służby, wskazane zostaną okoliczności z art. 13a ust. 4 pkt 3 ustawy z 1994 r. 94. Pojęcie sensu largo obejmie zaś okres wskazany w art. 13b, czyli łączy w sobie cechy okresu totalitarnego i posttotalitarnego (autorytarnego) oraz pierwszego okresu po transformacji, to jest od utworzenia rządu T. Mazowieckiego. W tym ujęciu zakres podmiotowy ustawy jest szeroki, gdyż odnosi się przede wszystkim do funkcjonariuszy, którzy pozytywnie zostali zweryfikowani 30 lat temu i dziś są beneficjentami systemu emerytalnego. Tak interpretowane pojęcie zostanie ukierunkowane na funkcje, jakie pełnił i zadania, jakie podczas służby wykonywał funkcjonariusz. Skoro punktem krytycznym jest 31 lipca 1990 r. (rozwiązanie SB i utworzenie UOP), to im bliżej tej daty tym mniej było w państwie elementów totalitarnych. Dekompozycja reżimu komunistycznego w Polsce miała postępujący charakter. W latach 80. w ustroju i w prawie pojawiają się elementy i instytucje świadczące o jego stopniowej demokratyzacji. Przy takim założeniu nie można z góry zakładać, że każda osoba pełniąca służbę działała na rzecz totalitarnego państwa, gdyż funkcje rozkładały się także na obszary bezpieczeństwa państwa, które są istotne w każdym jego modelu. W tym ostatnim wypadku chodzi o służbę w policji kryminalnej, niezależnie od tego komu była ona podporządkowana, ochronę granic, tak by uproszczone interpretacje nie godziły w sposób automatyczny w osoby, które prawidłowo i legalnie wykonywały swoje obowiązki służbowe po 1990 r. Potępienie należy się całemu systemowi oraz osobom, które za cenę własnego przywileju, chciały służyć formacji przemocy. Jednakże potępienie to nie 45 może nastąpić en block, zwłaszcza w odniesieniu do osób, które na przykład pełniły wzorowo służbę po 1990 r. 114. W każdym przypadku reguły i zasady tego rozliczenia nie mogą pozostawać w opozycji do gwarancji sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji).

Wobec powyższego w ocenie Sądu z samego faktu zatrudnienia odwołującego się w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w N. na stanowisku Zastępcy Naczelnika Wydziału Łączności, czy Naczelnika Wydziału Łączności nie można zastosować przepisów ww. ustawy, albowiem w niniejszej sprawie Z. B. skutecznie zaprzeczył zgodności z prawdą informacji IPN nr (...) o przebiegu jego służby w organach bezpieczeństwa państwa. Sąd nie dał wiary wyżej wymienionemu dowodowi z dokumentu IPN, gdyż nie zostało to poparte żadnymi innymi dowodami. Wynikająca z niego informacja jest sprzeczna z treścią ustaleń dokonanych przez Sąd w oparciu o akta osobowe odwołującego się i zeznania odwołującego się. Kryterium z art. 13 b ust 1 powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka, czego w sprawie nie wykazano. Wynikająca z zaświadczenia IPN informacja kryteriów tych nie uwzględnia. Na wezwanie Sądu zarówno organ emerytalno – rentowy, jak i IPN, za wyjątkiem służby w MO, nie wykazali odwołującemu jego indywidualnych czynów. Sama informacja wyłącznie wskazuje na aktywność zawodową odwołującego w MO od podjęcia w niej pracy do czasu zwolnienia, bez wskazania czynów indywidualnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił wysokość emerytury policyjnej przysługującej odwołującemu Z. B. od dnia 1 października 2017r. z pominięciem art. 15 c ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę nowelizującą z dnia 16 grudnia 2016r. (Dz. U. z dnia 30 grudnia 2016r.).